

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

બી. એસ. આદિત્યન અને અન્ય

વિરુદ્ધ

બી. રામચંદ્રન આદિત્યન અને અન્ય

૧૬ એપ્રિલ, ૨૦૦૪

[એસ. રાજેન્દ્ર બાબુ અને દોરાઈસ્વામી રાજુ, જસ્ટિસ]

સિવિલ પ્રોસીજર કોડ, ૧૯૦૮:

કલમ ૯૨ – હેઠળ દાવો – દાખલ કરવાની પરવાનગી –મંજૂર કરવી –
પ્રતિવાદીઓને નોટિસ – આવશ્યકતા – ઠરાવ્યું: સાવચેતીના નિયમ તરીકે કોર્ટે
સામાન્ય રીતે પરવાનગી આપતા પહેલા પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપવી જોઈએ
પરંતુ તેવું કરવા માટે તે બંધાયેલ નથી.

કલમ ૧૦૪(૧)(એફએફએ) - દાવો દાખલ કરવાની પરવાનગી - નામંજૂર - તેની સામે અપીલ - ઠરાવ્યું: કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી આપવાનો ઈનકાર કરતા આદેશ સામે દાખલ થયેલી અપીલ પર વિચાર કરવા માટે કોર્ટ સક્ષમ છે.

ભારતનું બંધારણ, ૧૯૫૦:

અનુચ્છેદ ૧૩૬ - કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી મંજૂર - તેમાં હસ્તક્ષેપ - ઠરાવ્યું: જરૂરી નથી કારણ કે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ કરવામાં આવેલો આદેશ પક્ષકારોના અધિકારોને નિર્ધારિત કરશે નહીં, પરંતુ માત્ર એક પક્ષકારને કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે સક્ષમ બનાવશે.

પ્રતિવાદીઓએ યોજના ઘડવા , અપીલકર્તા નંબર ૧ અને ૨ને ટ્રસ્ટી તરીકે દૂર કરવા અને હિસાબો રજૂ કરવા માટે સિવિલ પ્રોસીજર કોડ, ૧૯૦૮ ની કલમ ૯૨ હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી માટે હાઈકોર્ટ સમક્ષ અરજી દાખલ કરી. સિંગલ જજે અરજી રદ કરી. પરંતુ ડિવિઝન બેંચે આ ચુકાદાને ઉલટાવી દીધો હતો અને વધુમાં ઠરાવ્યું કે કાયદાના નિયમ તરીકે પરવાનગી આપતા પહેલા પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપવી જરૂરી નથી પરંતુ સાવચેતીના નિયમ તરીકે કોર્ટે સામાન્ય રીતે પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપવી જોઈએ. તેથી, અપીલ દાખલ કરવામાં આવી.

અપીલને રદ કરતા, કોર્ટે ઠરાવ્યું:

૧. સામાન્ય રીતે જો સિવિલ પ્રોસીજર કોડ, ૧૯૦૮ ની કલમ ૯૨ હેઠળ આપતા દાવો દાખલ કરવા માટે કોઈ પક્ષકારને પરવાનગી આપતા આદેશ સામે અપીલ દાખલ કરવામાં આવે તો, આ કોર્ટ સામાન્ય રીતે હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા આદેશમાં હસ્તક્ષેપ કરતી નથી કે તે બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૩૬ હેઠળ આ પ્રકારની કાર્યવાહીને ધ્યાનમાં લેવાનું વિચારતી નથી કારણ કે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ કરવામાં આવેલો આદેશ પક્ષકારોના અધિકારોને નિર્ધારિત કરશે નહીં, પરંતુ માત્ર એક પક્ષકારને કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે સક્ષમ બનાવશે. [૨૨૦-એચ; ૨૨૧-એ]

૨. જ્યારે સિવિલ પ્રોસીજર કોડમાં કલમ ૧૦૪(૧)(એફએફએ) માં દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી આપવાનો ઇનકાર કરતા આદેશ સામે અપીલ દાખલ કરવાની પરવાનગી આપતી એક ચોક્કસ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે, ત્યારે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ડિવિઝન બેંચ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલનો તે બેંચ દ્વારા વિચાર કરવા માટે ચોક્કસપણે સક્ષમ હતી. [૨૨૩-બી-સી]

૩. જોકે સાવચેતીના નિયમ તરીકે, કોર્ટે સામાન્ય રીતે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી આપતા પહેલા સામાન્ય રીતે

પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપવી જોઈએ, તેમ છતાં કોર્ટ તેવું કરવા માટે બંધાયેલ નથી. જો પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપ્યા વિના આવી પરવાનગીના આધારે દાવો દાખલ કરવામાં આવે, તો તેનાથી દાવો કાયદામાં ખરાબ કે બિન-જાળવણીપાત્ર રહેશે નહીં. પરવાનગી આપવાથી સૂચિત પ્રતિવાદીઓના કોઈપણ અધિકારને નુકસાન પહોંચાડતું નથી કે ગંભીર રીતે પૂર્વગ્રહ થતો નથી કારણ કે તેમના માટે પરવાનગીને રદ કરવા માટે અરજી દાખલ કરવી હંમેશા ખુલ્લી છે જેનો ગુણદોષ અને કાયદા મુજબ વિચાર કરી શકાય છે અથવા દાવો દરમિયાન પણ સ્થાપિત કરી શકાય છે કે દાવો કલમ ૯૨ સીપીસી ના દાયરામાં આવતો નથી. પરવાનગી આપવાના ઈનકાર સામે અપીલ માટે કલમ ૧૦૪(૧)(એફએફએ) હેઠળની જોગવાઈ અલગ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જતી નથી. [૨૨૪-બી-સી; ૨૨૨-સી]

આર. એમ નારાયણ ચેટ્ટીયાર વિ. એન. લક્ષ્મણ ચેટ્ટીયાર,
(૧૯૯૧૧૧ SCC ૪૮, પર આધાર રાખવામાં આવ્યો.

પિયર્યા વિ. વેંકટકૃષ્ણમાચાર્યુ, AIR (૧૯૩૦) મદ ૧૨૯, નેશનલ
સીવિંગ થ્રેડ કું. લિ. વિ. જેમ્સ ચેડવિક. [૧૯૫૩] SCR ૧૦૨૮,
આર.એમ.એ.આર.એ. અડાઈકપ્પા ચેટ્ટીયાર વિ. આર. ચંદ્રશેખર થેવર, AIR
૩૫ (૧૯૪૮) PC ૧૨, શંકરલાલ અગ્રવાલ વિ. શંકરલાલ પોદ્ધાર [૧૯૮૪] ૧
SCR ૭૧૭, ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ વિ. એલ. કે. રત્ના

[૧૯૮૬] ૩ SCR ૧૦૪૯, ચરણ સિંહ વિ. દર્શન સિંહ, [૧૯૭૫] ૩ SCR ૪૮ અને ટી. અરિવનંદમ વિ. ટી. વી. સત્યપાલ, [૧૯૭૮] ૧ SCR ૭૪૨ અને જહોન વિ. રીસ, (૧૯૬૯) ૨ ઓલ ઈઆર ૨૭૪, નો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો.

સિવિલ અપીલ જ્યુરીસ્ટિક્શન: સિવિલ અપીલ નંબર ૧૨૯૧૫-૧૨૯૨૦ ઓફ ૧૯૯૬.

૧૬.૭.૯૬ ના રોજ મદ્રાસ હાઈકોર્ટના ઓ.એસ.એ. નં. ૬૨-૬૪, ૧૨૮, ૧૨૯ અને ૫૪/૧૯૯૬ ના ચુકાદા અને આદેશ પરથી.

અપીલકર્તાઓ માટે કે. પારાસરન, કે.એસ. કૂપર, વિનોદ બોબડે, વી. ષણ્મુગમ, વિનીત કુમાર, સુશ્રી જયંતિ નટરાજન, તુષાદ કૂપર અને ત્રિપુરારી રાય.

પ્રતિવાદીઓ માટે પી. પી. રાવ, એલ. નાગેશ્વર રાવ, કોવિલન પૂનકુંદ્રમ, ટી. હરીશ કુમાર, વી. કૃષ્ણમૂર્તિ, એમ. એ. કૃષ્ણમૂર્તિ અને એમ. એ. ચિત્રાસામી.

કોર્ટનો ચુકાદો જસ્ટિસ રાજેન્દ્ર બાબુ દ્વારા આપવામાં આવ્યો.

૧.૩.૧૯૫૪ ના રોજ એસ.બી. આદિત્યન દ્વારા એક ઘોષણા ડીડનું એક્ટિક્યુશન કરવામાં આવ્યું જેમાં તેઓ પોતે, તેમના મોટા ભાઈ એસ.ટી. આદિત્યન અને અહીંના પ્રથમ પ્રતિવાદી, બી. રામચંદ્રન આદિત્યન ટ્રસ્ટી તરીકે હતા. ૧૯.૫.૧૯૫૯ ના રાજીનામા ડીડ હેઠળ અહીંના પ્રથમ પ્રતિવાદીએ ટ્રસ્ટી તરીકે અને ડેઈલી થાંથીના ડિરેક્ટર તરીકે પણ રાજીનામું આપ્યું. ૨૨.૫.૧૯૫૯ ના ટ્રસ્ટીઓની નિમણૂકના ડીડ દ્વારા એસ.પી. આદિત્યનના પુત્ર પ્રથમ અપીલકર્તા બી.એસ. આદિત્યન અને બીજા અપીલકર્તાની નવા ટ્રસ્ટીઓમાંથી એક તરીકે અને ડેઈલી થાંથીના ડિરેક્ટર તરીકે પણ નિમણૂક કરવામાં આવી. ૨૮.૬.૧૯૬૧ ના રોજ એક પૂરક ડીડનું પણ એક્ટિક્યુશન કરવામાં આવ્યું. ૮.૧૧.૧૯૬૧ ના રોજ સ્થાપકે રાજીનામું આપ્યું. ૨.૩.૧૯૬૨ ના રોજ સી.એસ. નંબર ૯૦/૧૯૬૧ માં હાઈકોર્ટ દ્વારા ૨૮.૬.૧૯૬૧ ના પૂરક ડીડને મંજૂર કરતો હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો. ૨૭.૧૨.૧૯૬૩ ના રોજ એસ.ટી. આદિત્યને રાજીનામું આપ્યું. જૂન ૧૯૭૮ ના છેલ્લા સપ્તાહમાં સ્થાપકે પોતે, તેમના મોટા ભાઈ એસ.ટી. આદિત્યન અને પ્રથમ પ્રતિવાદીને થાંથી ટ્રસ્ટના વધારાના ટ્રસ્ટીઓ તરીકે નિમણૂક કરતા ટ્રસ્ટીઓની નિમણૂકના ત્રણ ડીડનું એક્ટિક્યુશન કર્યું. અપીલકર્તાઓએ સિવિલ પ્રોસીજર કોડ (સીપીસી) ની કલમ ૯૨ હેઠળ ઉક્ત નિમણૂકોને પડકારતા દાવા દાખલ કરવા માટે પરવાનગી માટે અરજીઓ દાખલ કરી અને પરવાનગી મંજૂર કરવામાં આવી અને ઉક્ત દાવાઓને સી.એસ. નં. ૩૫૨ અને ૩૫૩/૧૯૭૮ તરીકે નંબર આપવામાં આવ્યો. ૨૯.૮.૧૯૭૮ ના

રોજ પ્રથમ પ્રતિવાદી અને તેમના કાકા એસ.ટી. આદિત્યને અપીલકર્તાઓ નંબર ૧ અને ૨ને ટ્રસ્ટી તરીકે દૂર કરવા માટે દાવો દાખલ કરવા માટે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ અરજી દાખલ કરી. ૧૩.૯.૧૯૭૮ ના રોજ હાઈકોર્ટ દ્વારા એક કામચલાઉ મનાઈદુકમ આદેશ કરવામાં આવ્યો જેમાં નવા નિમાયેલા ટ્રસ્ટીઓને ટ્રસ્ટના સંચાલનમાં દખલ કરતા અટકાવવામાં આવ્યા, એ શરત પર કે પ્રથમ અપીલકર્તાએ દર મહિને રૂ. ૧ લાખની રકમ જમા કરાવવી પડશે. ત્રણેય નવા નિમાયેલા ટ્રસ્ટીઓ, એટલે કે સ્થાપક, એસ.ટી. આદિત્યન અને પ્રથમ પ્રતિવાદીએ રાજીનામા ડીડનું એક્ઝિક્યુશન કર્યું અને કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાખલ કરેલી અરજી નંબર ૩૧૪૭/૧૯૭૮ પાછી ખેંચી લીધી. નવા નિમાયેલા ટ્રસ્ટીઓએ તેમની ટ્રસ્ટીપદેથી રાજીનામું આપ્યું અને કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ તેમની અરજી પાછી ખેંચી લીધી હોવાથી, અપીલકર્તાઓ એ આધાર પર આગળ વધ્યા કે દાવાઓ સી.એસ. નં. ૩૫૨ અને ૩૫૩/૧૯૭૮ બિનજરૂરી બની ગયા હતા અને તે પાછા ખેંચી લીધા.

જ્યારે આ બાબત ચાલુ હતી, ત્યારે ૨૦.૧.૧૯૮૧ ના રોજ કમ્પન આદિત્યન અને કથીરેસા આદિત્યને વધારાના ટ્રસ્ટીઓ તરીકે તેમની નિમણૂક કરવા અને પ્રથમ અને બીજા અપીલકર્તાઓ દ્વારા હિસાબો રજૂ કરવા માટે દાવો દાખલ કરવા માટે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ અરજી નંબર ૧૬૫/૧૯૮૧ દાખલ કરી. અપીલકર્તાઓએ અરજી નંબર ૮૭૯/૧૯૮૧ દાખલ કરી જેમાં અરજદારો,

એટલે કે કન્નન આદિત્યન અને કથીરેસા આદિત્યનની કોસ-એક્ઝામિનેશન કરવા માટે કોર્ટની પરવાનગી માંગી જેથી એ હકીકત સ્થાપિત કરી શકાય કે તેમાં અરજદારોના પિતા જ હતા જેઓ તમામ દસ્તાવેજો અને સામગ્રી પૂરી પાડી રહ્યા હતા અને કાર્યવાહીનું સંચાલન કરી રહ્યા હતા અને તેઓ તે સમયે એન્જિનિયરિંગ કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા ૨૧ અને ૧૮ વર્ષના વિદ્યાર્થીઓ હતા. અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ઉક્ત અરજીને વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા રદ કરવામાં આવી. ઓ.એસ.એ. નંબર ૧૫૨/૧૯૮૧ માં દાખલ થયેલી અપીલ પર ડિવિઝન બેંચે ઠરાવ્યું કે અપીલકર્તાઓને કન્નન આદિત્યન અને કથીરેસા આદિત્યનની કોસ-એક્ઝામિનેશન કરવાની મંજૂરી આપવી ન્યાયના હિતમાં રહેશે. જ્યારે આ મામલો આ કોર્ટમાં લાવવામાં આવી, ત્યારે આ કોર્ટે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન નંબર ૬૦૪૦/૧૯૮૨ ને રદ કરી અને અવલોકન કર્યું કે, જોકે, કોસ-એક્ઝામિનેશન મંજૂરીના પ્રશ્ન અને તેને સંચાલિત કરતા સિદ્ધાંતો સુધી મર્યાદિત હતી. ઓર્ડર XI નિયમ ૨૧ સીપીસી હેઠળ એક અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી જેને રદ કરવામાં આવ્યા પછી અને અપીલ પર ડિવિઝન બેંચ દ્વારા પુષ્ટિ આપવામાં આવ્યા પછી, તે જ બાબતને સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન દ્વારા આ કોર્ટમાં લાવવામાં આવી હતી. આ કોર્ટે ઉક્ત સ્પેશિયલ લીવ પિટિશનનો નિકાલ કર્યો અને આખરે ૧૮.૧.૧૯૯૩ ના આદેશ દ્વારા તેને રદ કરી.

ટ્રસ્ટીઓ, એટલે કે પ્રથમ અને બીજા અપીલકર્તાઓએ શ્રી. મારુથાઈ પિલાઈ, શ્રીમતી સરોજિની વરદપ્પન અને શ્રી. આર. સોમસુંદરમની વધારાના ટ્રસ્ટીઓ તરીકે નિમણૂક કરવાનો ઠરાવ કર્યો. ૩.૧.૧૯૯૪ ના રોજ પ્રતિવાદીઓ નં. ૧ થી ૪ એ સ્કીમ બનાવવા, અપીલકર્તા નંબર ૧ અને ૨ને ટ્રસ્ટી તરીકે દૂર કરવા અને હિસાબો માટે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે અરજી નંબર ૩૩/૧૯૯૪ દાખલ કરી. અરજી નંબર ૩૩/૧૯૯૪ માં મારુથાઈ પિલાઈ, શ્રીમતી સરોજિની વરદપ્પન અને આર. સોમસુંદરમને પક્ષકાર તરીકે સામેલ કરવા માટે અરજી નંબર ૧૦૩૦/૧૯૯૪ દાખલ કરવામાં આવી હતી. વિવિધ કારણોસર જેવી કે રિસીવરની નિમણૂક, પક્ષકારોને સામેલ કરવા અને અખબારોમાં કાર્યવાહીનું પ્રકાશન કરવા માટે ઘણી આનુષંગિક અરજીઓ નં. ૨૧૪/૧૯૯૪, ૨૧૫/૧૯૯૪, ૧૯૦૧/૧૯૯૪ અને ૧૫૩/૧૯૯૪ દાખલ કરવામાં આવી હતી. અપીલકર્તાઓએ પણ કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાખલ થયેલી ઉક્ત અરજીઓને શરૂઆતમાં જ રદ કરવા માટે અરજી દાખલ કરી. કન્ન આદિત્યન અને કથીરિસા આદિત્યન દ્વારા નીચે મુજબની ઘોષણા માટે સી.એસ. નંબર ૧૫૦૯/૧૯૯૪ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો:—

"વાદીઓ દ્વારા કલમ ૯૨ સીપીસી ની જોગવાઈઓ હેઠળ આ માનનીય કોર્ટની પરવાનગી મેળવવા માટે દાખલ કરાયેલી અરજી નંબર ૧૬૫/૧૯૮૧ માં પસાર કરાયેલ રદ કરવાનો આદેશ અને ઉક્ત અરજી સાથે દાખલ થયેલો અને ડિવિઝન બેંચ અને ભારતના સર્વોચ્ચ અદાલત

દ્વારા ૧૮.૧.૧૯૯૩ ના એસ.એલ.પી. નંબર ૩૩૬૨ અને ૩૩૬૩/૧૯૮૭ માં આપવામાં આવેલા આદેશ દ્વારા પુષ્ટિ કરાયેલો અનનંબર્ડ દાવો કપટ દ્વારા, અધિકારક્ષેત્ર વિના, કાયદામાં અસ્તિત્વમાં ન હોય તેવો અને રદબાતલ છે, અને પરિણામે અરજી નંબર ૧૬૫/૧૯૮૧ અને ઉક્ત અરજી સાથે દાખલ થયેલા અનનંબર્ડ દાવામાં કરવામાં આવેલા તમામ આદેશોને રદ કરવા, જેમાં ભારતના સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા એસ.એલ.પી. નંબર ૩૩૬૨ અને ૩૩૬૩/૧૯૮૭ માં પસાર કરાયેલા ૧૮.૧.૧૯૯૩ ના આદેશનો સમાવેશ થાય છે અને અરજી નંબર ૧૬૫/૧૯૮૧ ને ઉપર ઉલ્લેખિત દાવા સાથે ફાઈલ પર પુનઃસ્થાપિત કરવા અને તેની નવાસરથી સુનાવણી કરવા."

કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજી નંબર ૩૩/૧૯૯૪ ને રદ કરવા માટે અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીને વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા રદ કરવામાં આવી હતી અને અન્ય અરજીઓમાં ઘણા આદેશો કરવામાં આવ્યા હતા. જ્યારે ઓ.એસ.એ. નંબર ૬૨/૧૯૯૬ કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજી નંબર ૩૩/૧૯૯૪ ને રદ કરતા આદેશ સામે દાખલ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે ઓ.એસ.એ. નં. ૬૩ અને ૬૪/૧૯૯૬ અમુક અન્ય આનુષંગિક રાહતોના સંબંધમાં દાખલ કરવામાં આવી હતી. ડિવિઝન બેંચે ૧૬.૭.૧૯૯૬ ના આદેશ દ્વારા અપીલોને મંજૂર કરી અને આમ

ઓ.એસ.એ. નંબર ૬૨/૧૯૯૬ ને મંજૂર કરીને તેણે અરજી નંબર ૩૩/૧૯૯૪ ને મંજૂર કરી અને અહીંના અપીલકર્તાઓ વિરુદ્ધ કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે ત્યાંના અપીલકર્તાઓને પરવાનગી આપી. ઉક્ત આદેશમાં ડિવિઝન બેંચે કલમ ૯૨ સીપીસી ના દાયરા, ૧૯૭૬ માં સિવિલ પ્રોસીજર કોડના સુધારાની અસર, જેમાં એડવોકેટ જનરલની સંમતિ આપવાને બદલે કોર્ટે પરવાનગી આપવાની જરૂરિયાત અને ઉપરોક્ત બાબતો પર કોર્ટના ઘણા નિર્ણયોની પણ નોંધ લીધી. જ્યારે કેટલાક નિર્ણયોએ એવો મત લીધો છે કે આવી પરવાનગી આપતો આદેશ વહીવટી આદેશ છે, ત્યારે અન્ય કોર્ટોએ એવો મત લીધો છે કે આવા આદેશની બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ સમીક્ષા થઈ શકે છે. હાઈકોર્ટે એવું ઠરાવવાનું ચાલુ રાખ્યું કે કાયદાના નિયમ તરીકે પરવાનગી આપતા પહેલા પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપવી જરૂરી નથી પરંતુ સાવચેતીના નિયમ તરીકે, કોર્ટે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી આપતા પહેલા સામાન્ય રીતે પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપવી જોઈએ; કે પ્રતિવાદીઓ કોર્ટના ધ્યાન પર લાવી શકે છે કે દાવામાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપો બિનમહત્વના અથવા બેદરકાર છે અને આપેલા કેસમાં, તેઓ નિર્દેશ કરી શકે છે કે જે વ્યક્તિઓ પરવાનગી માટે અરજી કરી રહ્યા છે તેઓ માત્ર ટ્રસ્ટને હેરાન કરવાના હેતુથી તેવું કરી રહ્યા છે અથવા તેવા પૂર્વ ઇતિહાસ ધરાવે છે કે આવી વ્યક્તિઓને પરવાનગી આપવી અવાંછનીય હશે; કે કલમ ૧૪૧ સીપીસી એવી

કાર્યવાહીને લાગુ પડતી નથી જે વહીવટી સ્વભાવની છે. હાઈકોર્ટ તેના દ્વારા ઉદ્દેખિત સિદ્ધાંતોના પ્રકાશમાં કેસની હકીકતોની તપાસ કરી.

સામાન્ય રીતે જો કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ આવતા દાવો દાખલ કરવા માટે કોઈ પક્ષકારને પરવાનગી આપતા આદેશ સામે અપીલ દાખલ કરવામાં આવે તો, અમે સામાન્ય રીતે હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા આદેશમાં હસ્તક્ષેપ કરતા નથી કે અમે બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૩૬ હેઠળ આ પ્રકારની કાર્યવાહીને ધ્યાનમાં લેવાનું વિચારતા નથી કારણ કે તેના હેઠળ કરવામાં આવેલો આદેશ પક્ષકારોના અધિકારોને નિર્ધારિત કરશે નહીં, પરંતુ માત્ર એક પક્ષકારને કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે સક્ષમ બનાવશે.

અહીંના અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી કે. પારાસરને રજૂઆત કરી કે વર્તમાન કેસ તે જ ટ્રસ્ટ મિલકત અંગેના ત્રીજા રાઉન્ડના મુકદ્દમાનો છે; કે વર્તમાન કેસમાં જેનો વિચાર કરવાનો છે તે સ્થાવર મિલકતના સંબંધમાં ટ્રસ્ટ નથી પરંતુ એક અખબાર "દીના થાંથી" અથવા "ડેઈલી થાંથી" ના સંબંધમાં છે જે હાલમાં તમિલ ભાષામાં દૈનિક અખબાર તરીકે તેના સદ્ભાવના સાથે પ્રકાશિત થઈ રહ્યું છે, જેનું મુખ્ય કાર્યાલય હાલમાં ૬૦, કચેરી રોડ, મૈલાપોર, મદ્રાસ ખાતે એક ચાલુ વ્યવસાય તરીકે તેની તમામ સંપત્તિઓ અને જવાબદારીઓ અને તમામ પ્રિન્ટિંગ મશીન, પ્રિન્ટિંગ પ્રકારો,

ફર્નિચર અને અખબારના એક્સેસરીઝ સાથે ટ્રસ્ટ મિલકતનો ભાગ હતા; કે તે એક ચાલતો અખબારનો ધંધો છે જે ટ્રસ્ટ હેઠળ રાખવામાં આવેલી અને ટ્રસ્ટથી પ્રભાવિત મિલકત છે જેને આવા સ્વભાવના સાહસને ચલાવવા માટે ખૂબ કુશળતાની જરૂર હતી; કે ત્યારબાદ ટ્રસ્ટ માટે સ્થાયર મિલકતો હસ્તગત કરવામાં આવી હતી જ્યાં કાર્યાલયો આવેલા છે અને ધંધો ચલાવવામાં આવે છે અને એક કે બે કેન્દ્રો પર ગેસ્ટ હાઉસ પણ છે. અપીલકર્તાઓએ સ્કીમ બનાવવા, અપીલકર્તાઓ નંબર ૧ અને ૨ને ટ્રસ્ટી તરીકે દૂર કરવા અને હિસાબો માટે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી માટે પ્રતિવાદીઓ ૧ થી ૪ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીને રદ કરવા માટે કલમ ૯૨ સીપીસી કલમ ૧૫૧ સીપીસી સાથે વાંચીને અરજી નંબર ૨૪૨૧/૧૯૯૪ દાખલ કરી. વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા ૨૧.૧૨.૧૯૯૯ ના આદેશ દ્વારા, અહીંના અપીલકર્તા દ્વારા કલમ ૯૨ સીપીસી કલમ ૧૫૧ સીપીસી સાથે વાંચીને દાખલ થયેલી અરજીને રદ કરવા માટે અરજી નંબર ૨૪૨૧/૧૯૯૪ મંજૂર કરવામાં આવી હતી. અપીલ પર, અગાઉ જણાવ્યું તેમ, ડિવિઝન બેંચે પણ મૂળ બાજુમાં વર્તમાન કેસમાં અપીલકર્તાઓ વિરુદ્ધ કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે પ્રતિવાદીઓ નં. ૧ થી ૪ ને પરવાનગી આપી.

અપીલકર્તાઓ વતી વિદ્વાન કાઉન્સેલે ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ પસાર થયેલો આદેશ દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી આપતો

આદેશ વહીવટી સ્વભાવનો છે કે કેમ; કે પ્રતિવાદીઓના વાંધાઓનો વિચાર કરવામાં આવે ત્યારે આ પ્રશ્ન ઊભો થાય છે; કે "આદેશ, ચુકાદો, હુકમ અને ન્યાયનિર્ણય" અભિવ્યક્તિઓના અર્થના દાયરા અંગે. તેમણે પિયર્યા અને અન. વિ. વેંકટકૃષ્ણમાચારી અને અન્ય, AIR ૧૯૩૦ મદ્રાસ ૧૨૯, માંના નિર્ણય તરફ અમારું ધ્યાન દોર્યું, કે કલમ ૯૨ સીપીસીનો ઉદ્દેશ જાહેર જનતા અને ટ્રસ્ટીઓ હેઠળની સંસ્થાઓના અધિકારોનું રક્ષણ કરવાનો છે. આ સંદર્ભમાં, તેમણે ખાસ કરીને નેશનલ સીવિંગ થ્રેડ કું. લિ. વિ. જેમ્સ ચેડવિક અને બ્રોસ. લિ., ૧૯૫૩ SCR ૧૦૨૮, તરફ અમારું ધ્યાન દોર્યું. તેમણે આર.એમ.એ.આર.એ. અડાઈકપ્પા ચેટ્ટીયાર અને અન. વિ. આર. ચંદ્રશેખર થેવર, AIR(૩૫)૧૯૪૮ પીસી ૧૨, ના નિર્ણયનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો કે જ્યાં કાનૂની અધિકાર વિવાદમાં હોય અને દેશની સામાન્ય અદાલતો આવા વિવાદનો નિકાલ કરતી હોય, ત્યાં અદાલતો તે માટે લાગુ પડતા પ્રક્રિયાના સામાન્ય નિયમો દ્વારા સંચાલિત થાય છે અને જો આવા નિયમો દ્વારા અધિકૃત હોય તો અપીલ દાખલ થઈ શકે છે, તેમ છતાં દાવો કરાયેલો કાનૂની અધિકાર એક ખાસ કાયદા હેઠળ ઊભો થયો હોય જે શરતોમાં અપીલનો અધિકાર આપતો નથી. આર.એમ. નારાયણ ચેટ્ટીયાર અને અન. વિ. એન. લક્ષ્મણ ચેટ્ટીયાર અને અન્ય ૧૯૯૧ (૧) SCC ૪૮, માં આ કોર્ટે કલમ ૯૨ સીપીસી ના દાયરાની વિગતવાર તપાસ કરી છે અને દાવો દાખલ કરવાની પરવાનગી આપવા પાછળના તેના ઉદ્દેશને સમજાવ્યો છે. આ કિસ્સામાં, આ કોર્ટે ઠરાવ્યું કે

સાવચેતીના નિયમ તરીકે કોર્ટ સામાન્ય રીતે પરવાનગી આપતા પહેલા પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપવી જોઈએ પરંતુ કોર્ટ તમામ સંજોગોમાં તેવું કરવા માટે બંધાયેલ નથી અને નોટિસ જારી ન કરવાથી દાવો ખરાબ કે બિન-જાળવણીપાત્ર રહેશે નહીં અને પ્રતિવાદીઓ કોઈપણ સમયે પરવાનગીને રદ કરવા માટે અરજી કરી શકે છે જેનો ગુણદોષ અને કાયદા મુજબ વિચાર કરી શકાય છે અને કલમ ૧૦૪(૧)(એફએફએ) હેઠળ પરવાનગી આપવાના ઇનકાર સામે અપીલ માટેની જોગવાઈ અલગ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જતી નથી. આ નિર્ણયના પ્રકાશમાં, અમે વિદ્વાન કાઉન્સેલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા અન્ય નિર્ણયોનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી માનતા નથી. વધુમાં, લો કમિશને એપ્રિલ ૧૯૯૨ માં આ બાબતના આ પાસા પર તેના અહેવાલમાં વિચાર કર્યો હતો. વિવિધ અદાલતોના વિવિધ નિર્ણયો અને આર.એમ. નારાયણ ચેટ્ટીયારના કેસ (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણયની નોંધ લીધા પછી, લો કમિશને ભલામણ કરી કે કોર્ટ નોટિસ જારી કરે અને પછી સંબંધિત પ્રતિવાદીઓ દ્વારા રજૂ કરાયેલા વાંધાઓના પ્રકાશમાં પરવાનગી આપતા પહેલા વિગતવાર ઘણા મુદ્દાઓની સુનાવણી કરે તેવી અપેક્ષા રાખવી એટલે કે ટ્રાયલ પહેલાં ટ્રાયલ થશે અને આ ઇચ્છનીય રહેશે નહીં. તેથી, લો કમિશનની ભલામણ એ હતી કે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ એક સ્પષ્ટીકરણ દાખલ કરવું જેથી કરીને કોર્ટ કોઈપણ અન્ય વ્યક્તિને નોટિસ જારી કર્યા વિના આ કલમ હેઠળ પરવાનગી આપી શકે, પરંતુ આનો અર્થ, અલબત્ત, એ નથી કે કોર્ટ સામાન્ય બાબત તરીકે પરવાનગી આપશે. ખાસ ભાર મૂકવામાં

આવ્યો છે અને શંકરલાલ અગ્રવાલ અને અન્ય વિ. શંકરલાલ પોદ્ધાર અને અન્ય, ૧૯૬૪ (૧) SCR ૭૧૭, માં આ કોર્ટના નિર્ણય પર ભારે આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, જેથી વહીવટી અને ન્યાયિક આદેશો વચ્ચેનો તફાવત દર્શાવી શકાય. ભારપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જે આદેશમાંથી અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી તે લેટર્સ પેટન્ટની કલમ ૧૫ ના અર્થમાં ચુકાદો નહોતો અને તેથી ડિવિઝન બેંચમાં કોઈ અપીલ દાખલ થઈ શકતી નથી. ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ વિ. એલ.કે. રત્ના અને અન્ય, ૧૯૮૬ (૩) SCR ૧૦૪૯, માં આ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ વહીવટી અને ન્યાયિક આદેશ વચ્ચેનો તફાવત લાવવા માટે લેવામાં આવે છે. કલમ ૯૨ સીપીસી નો દાયરો ચરણ સિંહ અને અન્ય વિ. દર્શન સિંહ અને અન્ય, ૧૯૭૫ (૩) SCR ૪૮, માં ચકાસવામાં આવ્યો હતો જ્યાં સમગ્ર કેસ તે ચોક્કસ કેસમાં ઊભી થયેલી હકીકતો પર આધારિત હતો.

ટી. અરિવનંદમ વિ. ટી.વી. સત્યપાલ અને અન્ય, ૧૯૭૮ (૧) SCR ૭૪૨, માં આ કોર્ટના નિર્ણય તરફ પણ અમારું ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે કોર્ટની જવાબદારી હેરાનગતિવાળા દાવાઓમાં ઓર્ડર VII નિયમ ૧૧ સીપીસી હેઠળ યોગ્ય સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવાની છે. જહોન વિ. રીસ અને અન્ય, ૧૯૬૯ (૨) ઓલ ઈઆર ૨૭૪, ના નિર્ણય તરફ પણ અમારું ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે. તેમણે ખાસ કરીને ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે કોઈ પક્ષકારને તક આપ્યા

વિના તેની વિરુદ્ધ નિર્ણય આપવો યોગ્ય નથી. જોકે ઘણા અન્ય નિર્ણયોનો સંદર્ભ લેવામાં આવ્યો છે, અમે તેનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી માનતા નથી.

આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, જ્યારે સિવિલ પ્રોસીજર કોડમાં કલમ ૧૦૪(૧) (એફએફએ) માં દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી આપવાનો ઇનકાર કરતા આદેશ સામે અપીલ દાખલ કરવાની પરવાનગી આપતી એક ચોક્કસ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે, ત્યારે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ડિવિઝન બેંચ સમક્ષ દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલનો તે બેંચ દ્વારા વિચાર કરવા માટે ચોક્કસપણે સક્ષમ હતી. આ કિસ્સામાં, અગાઉ એક પ્રસંગે, જ્યારે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ એક દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે સ્થાપકે ટ્રસ્ટીઓની નિમણૂક ડીડનું એક્ટિઝક્યુશન કર્યું હતું અને તે દાવામાં કેટલાક વચગાળાના આદેશો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા, ત્યારે ઉક્ત અરજી ૧૯.૯.૧૯૭૮ ના રોજ ઓર્ડર XXIII નિયમ ૧ હેઠળ પરવાનગી મેળવ્યા વિના પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી કારણ કે નવા નિમાયેલા ટ્રસ્ટીઓએ તેમની ટ્રસ્ટીપદેથી રાજીનામું આપ્યું હતું અને કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ તેમની અરજી પાછી ખેંચી લીધી હતી, અપીલકર્તાઓ દ્વારા દાખલ થયેલા બે દાવાઓ સી.એસ. નંબર ૩૫૨ અને ૩૫૩/૧૯૭૮ નો બિનજરૂરી બની ગયા હોવાથી નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો. પાછળથી વધારાના ટ્રસ્ટીઓ તરીકે તેમની નિમણૂક કરવા અને હિસાબો માટે દાવો દાખલ કરવા માટે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ બીજી અરજી નંબર ૧૬૫/૧૯૮૧ દાખલ કરવામાં આવી

હતી. તે કાર્યવાહીમાં અરજી નંબર ૮૭૯/૧૯૯૧ દાખલ કરવામાં આવી હતી જેમાં ખાસ કરીને ત્યાંના અરજદારો આર. કપ્પન આદિત્યન અને આર. કથીરેસા આદિત્યનની કોસ-એક્ઝામિનેશન કરવા માટે કોર્ટની પરવાનગી માંગી જેથી એ હકીકત સાબિત કરી શકાય કે ત્યાંના તે અરજદારોના પિતા જ હતા જેઓ તમામ દસ્તાવેજો અને સામગ્રી પૂરી પાડી રહ્યા હતા અને કાર્યવાહીનું સંચાલન કરી રહ્યા હતા. અરજદારોની કોસ-એક્ઝામિનેશન કરવા માટે દાખલ થયેલી અરજીને વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા રદ કરવામાં આવી. આગળની અપીલ પર, ડિવિઝન બેંચે ઠરાવ્યું કે અપીલકર્તાઓને ઉક્ત પક્ષકારોની કોસ-એક્ઝામિનેશન કરવાની મંજૂરી આપવી ન્યાયના હિતમાં હશે. આ બાબત સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન નંબર ૬૦૪૦/૧૯૮૨ માં આ કોર્ટમાં લાવવામાં આવી હતી. આ કોર્ટે ઉક્ત સ્પેશિયલ લીવ પિટિશનને રદ કરી અને નોંધ્યું કે કોસ-એક્ઝામિનેશન "મંજૂરીના પ્રશ્ન અને તેને સંચાલિત કરતા સિદ્ધાંતો સુધી મર્યાદિત રહેશે", અલબત્ત, સમગ્ર દસ્તાવેજોની નોંધ લીધા પછી. ફરીથી, ઓર્ડર XI નિયમ ૨૧ સીપીસી હેઠળ અરજી નંબર ૧૬૫/૧૯૯૧ ને રદ કરવા માટે બીજી અરજી નંબર ૪૭૩૮/૧૯૮૨ કોર્ટ સમક્ષ લાવવામાં આવી હતી જે, જોકે, વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા રદ કરવામાં આવી હતી અને આ બાબતને અપીલમાં લાવવામાં આવી હતી જે ડિવિઝન બેંચ દ્વારા પણ રદ કરવામાં આવી હતી. તે બાબતને આ કોર્ટ સમક્ષ લાવવામાં આવી હતી. આ કોર્ટે પક્ષકારોને તે સંબંધમાં યોગ્ય સોગંદનામા દાખલ કરવાનું કહ્યું અને ત્યારબાદ તમામ કાગળો કોર્ટ સમક્ષ મૂકવામાં આવ્યા. જોકે,

આ કોર્ટે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશનને રદ કરી. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં વિદ્વાન કાઉન્સેલે રજૂઆત કરી કે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ પરવાનગી આપતા પહેલા કોર્ટે તમામ જરૂરી વિગતોમાં બાબતની તપાસ કરવી જોઈએ. આર.એમ. નારાયણ ચેટ્ટીયારના કેસ (ઉપરોક્ત) માં, આ કોર્ટે કાયદાના ઇતિહાસની વિગતવાર તપાસ કરી અને શું કોર્ટે કલમ ૯૨ સીપીસી હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી આપતા પહેલા સૂચિત પ્રતિવાદીઓને સાંભળવાની તક આપવી જરૂરી છે કે કેમ અને તે બાબત પર કાયદો જણાવ્યું. જોકે સાવચેતીના નિયમ તરીકે, કોર્ટે ઉક્ત કલમ હેઠળ દાવો દાખલ કરવા માટે પરવાનગી આપતા પહેલા સામાન્ય રીતે પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપવી જોઈએ, તેમ છતાં કોર્ટ તેવું કરવા માટે બંધાયેલ નથી. જો પ્રતિવાદીઓને નોટિસ આપ્યા વિના આવી પરવાનગીના આધારે દાવો દાખલ કરવામાં આવે, તો તેનાથી દાવો કાયદામાં ખરાબ કે બિન-જાળવણીપાત્ર રહેશે નહીં. પરવાનગી આપવાથી સૂચિત પ્રતિવાદીઓના કોઈપણ અધિકારને નુકસાન પહોંચાડતું નથી કે ગંભીર રીતે પૂર્વગ્રહ થતો નથી કારણ કે તેમના માટે પરવાનગીને રદ કરવા માટે અરજી દાખલ કરવી હંમેશા ખુલ્લી છે જેનો ગુણદોષ અને કાયદા મુજબ વિચાર કરી શકાય છે અથવા દાવો દરમિયાન પણ સ્થાપિત કરી શકાય છે કે દાવો કલમ ૯૨ સીપીસી ના દાયરામાં આવતો નથી. તે દૃષ્ટિકોણમાં, અમે માનતા નથી કે હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલા આદેશમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું અમારે માટે કોઈ કારણ છે.

જોકે, અમે એક કે બે પાસાઓની નોંધ લઈ શકીએ છીએ. હાઈકોર્ટ માટે આ પ્રકારની બાબતમાં કલમ ૧૪૧ સીપીસી અથવા આ પ્રકારની બાબતમાં લાગુ પડવાની કે નહિ તેની તપાસ કરવી બિલકુલ જરૂરી નહોતી. તેવી જ રીતે હાઈકોર્ટ દ્વારા ફકરા-૨૮ માં વિદ્વાન કાઉન્સેલના પ્રદર્શન અંગે કરવામાં આવેલા અવલોકનો અને ફકરા-૪૧ માં દેશમાં થઈ રહેલી ઘટનાઓ અંગેની સામાન્ય ટિપ્પણીઓ તેની સમક્ષની અપીલનો નિકાલ કરતી વખતે અયોગ્ય અને અવાંછિત હતી. આવા અલગ વિચારો વિવાદની બાબતને ધ્યાન બહાર લઈ જશે. બાબતનો મુખ્ય મુદ્દો ફક્ત એ હતો કે કલમ ૮૨ સીપીસી હેઠળ પરવાનગી આપતી વખતે સૂચિત પક્ષકારોને બાબતમાં સાંભળવાના છે કે કેમ અને શું દાવાને ઓર્ડર VII નિયમ ૧૧ સીપીસી હેઠળ શરૂઆતમાં જ રદ કરી દેવો જોઈએ, ખાસ કરીને જ્યારે ટ્રસ્ટીઓએ જે દાવો દાખલ કર્યો હતો તેમને બાબતમાં અમુક હક હતો અને તેઓ દાવા માટે માત્ર અજાણ્યા વ્યક્તિઓ નહોતા અથવા એવી વ્યક્તિઓ નહોતી કે જેમની વિનંતી પર બાબત સાંભળવી ન જોઈએ જેમ કે નાદાર અથવા કોઈ પક્ષકાર જેને બાબતમાં પૂરતો હક ન હોય.

પરિણામે, અમે આ અપીલોને રદ કરીએ છીએ.

અપીલો રદ થઈ.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.